

rige i Afhandlingen omtalte Ernæringsforhold, der saavel i hygiejnisk som i nationaløkonomisk Henseende have den største Betydning.

Dr. med. N. P. Schierbeck.

Clara E. Collet. *Educated working women. Essays on the economic position of women workers in the middle classes.* London 1902. King & Son. (143 S.).

Forfatterinden fremhæver, at det erhvervsmæssige Kvindearbejde er af forskellig Karakter i den egentlige Arbejderbefolkning og i Middelstanden. Fabrikpigens Virksomhed kan være stræng nok og ofte af skadelig Indflydelse paa den legemlige og aandelige Sundhed, men de fleste unge Kvinder af Arbejderklassen betragte dog selv deres Erhvervsarbejde som noget midlertidigt; det normale er, at de blive gifte og saaledes helt eller delvis træde udenfor de erhvervsmæssigt arbejdende Kvinders Rækker. Anderledes med Middelklassens selverhvervende Kvinder. For de fleste af disse har den Virksomhed, hvortil de — ofte med ikke ringe Bekostning — have uddannet sig, mere Karakteren af en egentlig Livsstilling; Ægteskabet er faktisk i denne Klasse en fjernere liggende Mulighed. Dette begrundet et forskelligt Syn paa Middelstandskvindens og den egentlige Arbejderskes Erhvervsvilkaar. Den nærmere Udvikling heraf og Paavisningen af, i hvor ringe Grad Livets faktiske Forhold have afpasset sig efter den selverhvervende Middelstandskvindes berettigede Krav, danner Indholdet af Miss Collets Bog.

Georges Blondel. *La France et le Marché du Monde.* Paris 1901. L. Larose. (164 S.).

Forfatteren af denne lille Bog har aabenbart sét sig godt om baade i Livet og i Litteraturen. Det er en næsten overvældende Mængde Kendsgerninger, han har sammenhobet paa lidt over halvandet hundrede Sider, for at overbevise sine Landsmænd om, at det ikke staar saa godt til med det skønne Frankrigs Økonomi, som man kunde ønske. Frankrig er et rigt Land, det er sandt, men hvad hjælper det, siger Professor

rige i Afhandlingen omtalte Ernæringsforhold, der saavel i hygiejnisk som i nationaløkonomisk Henseende have den største Betydning.

Dr. med. N. P. Schierbeck.

Clara E. Collet. *Educated working women. Essays on the economic position of women workers in the middle classes.* London 1902. King & Son. (143 S.).

Forfatterinden fremhæver, at det erhvervsmæssige Kvindearbejde er af forskellig Karakter i den egentlige Arbejderbefolkning og i Middelstanden. Fabrikpigens Virksomhed kan være stræng nok og ofte af skadelig Indflydelse paa den legemlige og aandelige Sundhed, men de fleste unge Kvinder af Arbejderklassen betragte dog selv deres Erhvervsarbejde som noget midlertidigt; det normale er, at de blive gifte og saaledes helt eller delvis træde udenfor de erhvervsmæssigt arbejdende Kvinders Rækker. Anderledes med Middelklassens selverhvervende Kvinder. For de fleste af disse har den Virksomhed, hvortil de — ofte med ikke ringe Bekostning — have uddannet sig, mere Karakteren af en egentlig Livsstilling; Ægteskabet er faktisk i denne Klasse en fjernere liggende Mulighed. Dette begrundet et forskelligt Syn paa Middelstandskvindens og den egentlige Arbejderskes Erhvervsvilkaar. Den nærmere Udvikling heraf og Paavisningen af, i hvor ringe Grad Livets faktiske Forhold have afpasset sig efter den selverhvervende Middelstandskvindes berettigede Krav, danner Indholdet af Miss Collets Bog.

Georges Blondel. *La France et le Marché du Monde.* Paris 1901. L. Larose. (164 S.).

Forfatteren af denne lille Bog har aabenbart sét sig godt om baade i Livet og i Litteraturen. Det er en næsten overvældende Mængde Kendsgerninger, han har sammenhobet paa lidt over halvandet hundrede Sider, for at overbevise sine Landsmænd om, at det ikke staar saa godt til med det skønne Frankrigs Økonomi, som man kunde ønske. Frankrig er et rigt Land, det er sandt, men hvad hjælper det, siger Professor

Blondel, naar Rigdommen ikke udnyttes tilstrækkeligt. Alle andre store Nationer arbejde med feberagtig Iver paa at sikre sig den størst mulige Part af Verdensmarkedet, og selv de smaa Lande kile sig ind, hvor de se deres Snit dertil. Frankrig alene er ikke med i Legen, det sér i det væsentlige til, lever sit eget økonomiske Hjemmeliv, og trøster sig ved den almindelig anerkendte Trossætning, at det er et rigt Land.

Forf. indskærper den Sandhed, at naar man bliver staaende paa samme Plet, medens ens Omgivelser gaar fremad, gaar man relativt tilbage, og han truer sine Landsmænd med en Fremtid, hvor Frankrig relativt vil indtage en lignende Stilling som Spanien. Grunden til Frankrigs langsomme Udvikling sér Blondel paa mange Hold; udførligst omtaler han det ringe Fødselsoverskud, som paa flere Maader virker tilbage paa hele det nationale Liv; endvidere Folkets individualistiske Tankesæt, der vanskeliggør Anvendelsen af den moderne Økonomis vigtige Hjælpemiddel, Associationen; i Forbindelse hermed den ufuldkomne Ordning og Udvikling af Transportmidlerne (Frankrigs Kanalplan af 1816 er endnu ikke fuldført, og der finder ingen Samvirken Sted mellem Jernbaner og Kanaler). Ogsaa Undervisningsvæsenet faar sin Part af Skylden; der er ingen Mening i, siger Forf., at 180,000 Franskmand lære Græsk og Latin, naar kun 22,000 besøge tekniske, Landbrugs- og Handelsskoler. Hertil kommer Franskmandenes indgroede Chauvinisme, deres mærkelige Ligegyldighed for alt, hvad der foregaar udenfor Landets Grænser, deres Utilbøjelighed til at tilegne sig fremmede Sprog, deres Mangel paa Evne til at gøre sig gældende som Handelsmænd paa fremmede Pladser, deres Ængstelighed, hvor det gælder at vove noget økonomisk. Og saa fremdeles.

Som man sér, lægger Forf. ikke Fingrene imellem. Om han har Ret i sin skarpe Kritik, er dog et Spørgsmaal, som mange af de bedste iblandt hans Landsmænd ville besvare benægtende. Nylig har f. Eks. Udgiveren af det bekendte finansielle Ugeblad »Le Rentier«, Alfred Neymarck, i et Par Brochurer (»La France se ruine-t-elle« og »La Richesse de la France«) fremstillet Landets Økonomi i et helt andet Lys, og Neymarck er ikke ene om at forsvare det franske »økonomiske System«. Adolph Jensen.